

طرح درس (Course Plan)

نام درس: ارزیابی اثرات بهداشتی (Health Impact Assessment: HIA)

نیمسال اول سال ۱۴۰۵-۱۴۰۴

گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط

دانشکده: بهداشت

* رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد سم شناسی محیط

* شماره درس: ۴۱۶۵۵۵

* محل برگزاری: دفتر گروه بهداشت محیط

* روز و ساعت برگزاری: سه شنبه، ساعت ۱۰-۱۲

* تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد (نظری)

* دروس پیش نیاز: ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست

* تلفن و روزهای تماس: ۳۷۹۲۳۲۷۶

* نام مسوول درس: دکتر محمد مهدی امین

* آدرس Email: mohammadmehdia@gmail.com

* آدرس دفتر: دانشکده بهداشت، گروه مهندسی

بهداشت محیط

* هدف کلی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

آشنایی دانشجویان با روشی مفید و قابل انعطاف جهت بررسی اثرات بالقوه طرح‌ها بر سلامت و بهداشت محیط و رفاه و عدم برابری در برخورداری از بهداشت و تعیین روش‌های عملی برای بهبود و پیشبرد طرح‌ها است. تضمین صراحت و توازن ملاحظات اثرات سلامت انسانی، سیاست‌ها، برنامه‌ها و توسعه‌ها نیز از اهداف HIA می‌باشد.

* اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

- ۱- اهداف HIA و جایگاه اجرایی، سیاستگذاری و قانون آن در جهان و قوانین آئین نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در ایران را بدانند.
- ۲- روش غربالگری (Screening) و گزینش برای انتخاب سیاست‌ها یا پروژه‌ها جهت ارزیابی اثرات بهداشتی را بدانند.
- ۳- بتواند دامنه یا قلمرو پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی (Scoping) را تعیین کند.
- ۴- بتواند هویت منطقه مورد مطالعه پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی شامل پروفیل جمعیت و داده‌های کمی و کیفی و اطلاعات اولیه و ثانویه را شناسایی کند (Identification). به این مرحله، مرحله برآورد یا تشخیص هم می‌گویند.
- ۵- بتواند مرحله ارزیابی (Assessment) را از طریق تجزیه و تحلیل دقیق اطلاعات به منظور اولویت بندی اثرات بهداشتی پروژه مورد نظر را با استفاده از ابزارهای ارزیابی موجود مثل ماتریس ارزیابی انجام دهد.
- ۶- با نحوه تصمیم‌گیری و ارائه پیشنهاد (Decision Making & Recommendation) به منظور پیاده‌سازی پروژه ارزیابی بهداشتی آشنا باشد.
- ۷- روش سنجش و ممیزی (Evaluation) برای برآورد اینکه روش ارزیابی بهداشتی انجام شده موثر بوده است و پیگیری (Follow-Up) آن با هدف پایش برنامه‌های مدیریت اثرات بهداشتی را یاد بگیرد.

۸- با برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط خود دانشجو با تعدادی از جدیدترین روش های انجام HIA در دنیا آشنا شود.

۹- خلاصه ای از یک پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی انجام شده در کشور یا جهان را بیان کند.

***منابع اصلی درس** (عنوان کتاب ، نام نویسنده ، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس- در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

- 1- Health Impact Assessment: A Practical Guide, Centre for Health Equity Training, Research and Evaluation, University of New South Wales, Sydney, Australia, 2007;
- 2- Health Impact Assessment: Concepts, theory, techniques and applications, John Kemm, Jayne Parry, Stephen Palmer, Published Oxford, New York: Oxford University Press.
- 3- Health in Impact Assessments, WHO, Europe, Rainer Fehr, Francesca Viliani, Julia Nowacki and Marco Martuzzi, 2014;

منابع فرعی درس:

- Health Impact Assessment Guideline for Water Resources Development Project in Thailand, 1st Edition, 2016;

روش تدریس:

جلسات حضوری: استفاده از فایل پاورپوینت و PDF، و کلیپ های آموزشی مرتبط با موضوع درس

درس

مسئولیت های فراگیران:

۱- همراهی و مشارکت در بحث های کلاسی و آمادگی در هر جلسه درس برای امتحان کوچک (Quiz)

۲- برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجو با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA

۳- ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی

۴- آزمون های طول نیمسال و پایان نیمسال

* نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجو با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA	۲
۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی توسط دانشجو	۲
۳	حضور بموقع در کلاس	۰/۵
۴	آزمون های کلاسی (امتحان کوچک: Quiz)	۰/۵
۵	امتحان میان ترم	۳
۶	امتحان پایان ترم	۱۲

* سیاست مسوول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

به ازای هر جلسه غیبت، مازاد سقف مجاز، نیم نمره از نمره پایانی کسر خواهد شد.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس. ارزیابی اثرات بهداشتی نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۴/۷/۰۱	۱۰-۱۲	تعریف HIA، اهداف HIA و جایگاه اجرایی، سیاستگذاری و قانون آن در جهان و قوانین آئین نامه ها و دستورالعمل هادر ایران	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۲	۱۴۰۴/۷/۰۸	۱۰-۱۲	روش غربالگری (Screening) و گزینش برای انتخاب سیاست ها یا پروژه ها جهت ارزیابی اثرات بهداشتی	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۳	۱۴۰۴/۷/۱۵	۱۰-۱۲	دامنه یا قلمرو پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی (Scoping)	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۴	۱۴۰۴/۷/۲۲	۱۰-۱۲	مرحله شناسایی یا تشخیص (Identification). در فرآیند ارزیابی اثرات بهداشتی؛ شامل شناسایی هویت منطقه مورد مطالعه شامل پروفیل جمعیت و داده های کمی و کیفی و اطلاعات اولیه و ثانویه	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۵	۱۴۰۴/۷/۲۹	۱۰-۱۲	مرحله ارزیابی (Assessment) از طریق تجزیه و تحلیل دقیق اطلاعات به منظور اولویت بندی اثرات بهداشتی پروژه مورد نظر با استفاده از ابزارهای ارزیابی موجود مثل ماتریس ارزیابی	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده

۶	۱۴۰۴/۸/۰۶	۱۰-۱۲	مرحله ارزیابی (Assessment) - ادامه	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۷	۱۴۰۴/۸/۱۳	۱۰-۱۲	مرحله تصمیم گیری و ارائه پیشنهادات (Decision Making & Recommendations) به منظور پیاده سازی پروژه ارزیابی بهداشتی	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۸	۱۴۰۴/۸/۲۰	۱۰-۱۲	مرحله تصمیم گیری و ارائه پیشنهاد (Decision Making & Recommendation) ادامه	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۹	۱۴۰۴/۸/۲۷	۱۰-۱۲	روش سنجش و ممیزی (Evaluation) برای برآورد اینکه روش ارزیابی بهداشتی انجام شده موثر بوده است.	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۱۰	۱۴۰۴/۹/۰۴	۱۰-۱۲	پیگیری (Follow-Up) با هدف پایش برنامه های مدیریت اثرات بهداشتی	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۱۱	۱۴۰۴/۹/۱۱	۱۰-۱۲	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی اول با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب اول)	دانشجوی اول	مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب
۱۲	۱۴۰۴/۹/۱۸	۱۰-۱۲	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی دوم با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب دوم)	دانشجوی دوم	مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب
۱۳	۱۴۰۴/۹/۲۵	۱۰-۱۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - پروژه ۱	دانشجوی اول	مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب
۱۴	۱۴۰۴/۱۰/۲	۱۰-۱۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - پروژه ۲	دانشجوی دوم	مطالعه و ارائه پروژه منتخب
۱۵	۱۴۰۴/۱۰/۹	۱۰-۱۲	تجزیه و تحلیل یک پروژه HIA انجام شده داخلی	بحث گروهی	مطالعه و ارائه پروژه منتخب
۱۶	۱۴۰۴/۱۰/۱۶	۱۰-۱۲	تجزیه و تحلیل یک پروژه HIA انجام شده خارجی	بحث گروهی	مطالعه و ارائه پروژه منتخب

*تاریخ امتحان میان ترم :

*تاریخ امتحان پایان ترم:

*سایر تذکرات مهم برای دانشجویان: